

دوربین اف بی آی روی زندگی شهروندان امریکایی

اتحادیه آزادی‌های مدنی امریکا اقدام اف بی آی را حمله به حریم شخصی افراد دانست

در حالی که کشورهای مختلف جهان و شهروندان شان همواره از جاسوسی‌های سازمان سیا شکایت داشته‌اند، جاسوسی تبدیل به خصلتی جدایی ناپذیر در دستگاه‌ها و نهادهای جاسوسی امریکا شده است؛ به طوری که در جدیدترین افشاگری‌ها مشخص شده، سازمان اف بی آی (اداره امنیت داخلی امریکا) اقدام به جاسوسی از شهروندان این کشور در سطحی گسترده کرده است.

در پی عملیات موفق مبارزان فلسطینی در شهرک آریل، ورودی همه شهرک‌های صهیونیستی بسته شد

اشغالگران در زندان شهرک

نیروهای مقاومت در واپسین ساعات شامگاه روز قدس در شرایطی که نظامیان اشغالگر در آماده‌باش کامل قرار داشتند، سوار بر خودرویی با پلاک اسرائیلی وارد شهرک صهیونیست نشین «آریل» در شمال کرانه باختری شده و با شلیک‌های بی‌دری به افسران مسلح یکی از نظامیان را به هلاکت رساندند.

نقدی بر ادراک سازی برخی جریان‌های رسانه‌ای

از گفتمان دولت سیزدهم

دولت سیزدهم؛ دولت گفتمان آفرین

منشعنه را را بخوانید

گزارش تحلیلی «ایران» از ناکامی‌های سیاسی عربستان

سیاست دوگانه سعودی در منطقه

یاسین شاه‌مردی پژوهشگر

تحولات سال ۲۰۱۱ (بیداری اسلامی) باعث شد که عربستان از اواخر دوره پادشاهی ملک عبدالله، سیاست محافظه کاری را که در طول دهه‌های گذشته بر اساس آن پیش می‌رفت، کنار بگذارد و در پی تجدید نظر ظریفی در منطقه غرب آسیا و شمال آفریقا باشد. این سیاست باعث شد که عربستان در منطقه، خود را وارد پرونده‌های مختلف منطقه‌ای بکند. حمایت از مخالفان دولت بشار اسد و تروریست‌ها در سوریه، حمایت از سرنگونی معمر قذافی در لیبی و حمایت از خلیفه فتن در جنگ دوم لیبی، لشکرکشی به بحرین، حمله به یمن و محاصره قطر در قالب ائتلاف چهارگانه بخشی از نتایج سیاست‌های عربستان سعودی در منطقه بود. سیاست‌هایی که تقریباً بجز بحرین (آتش زیر خاکستر) دستاورد دیگری برای سعودی‌ها نداشت. در دوره ترامپ، عربستان سعودی سیاست تهاجمی‌تری را در منطقه در دستور کار قرار داد که باز هم نتوانست به اهداف خود دست پیدا کند. بر این اساس، می‌توان سیاست خارجه عربستان را در چند محور خلاصه کرد که در ادامه توضیح داده خواهند شد.

برتری جویی در شبه جزیره عربستان

ریاض یکی از اولویت‌های مهم خود در سند ۲۰۳۰ را تقویت و توسعه روابط داخلی و پیوند اقتصادی با کشورهای شورای همکاری خلیج فارس اعلام کرده است. این کشور از بدو تأسیس، کل شبه جزیره عرب را به‌عنوان حیاط خلوت و حلقه اول امنیت خود در نظر داشته است و از آن به‌عنوان اهرمی برای حفظ تعادل و توازن قدرت در منطقه خاورمیانه استفاده کرده است. مهم‌ترین اصل و هدف کلان سیاست خارجی عربستان را می‌توان ایجاد و حفظ برتری و تسلط سیاسی و امنیتی در محیط پیرامونی خود در شبه جزیره عربی دانست. در واقع ریاض شبه جزیره را به‌عنوان «خارج نزدیک»، حوزه نفوذ و کنترل انحصاری خود می‌داند و با هرگونه تحول غیر از کنترل یا نقش‌آفرینی بازیگران غرب دوست در این عرصه به شدت مخالفت

حمله به یمن: عربستان در همه

بحران‌ها و تحولات یمن از زمان تأسیس این کشور در سال ۱۹۳۲ تاکنون مداخله کرده است و به مسائل یمن به‌عنوان مسأله امنیت ملی خود نگریسته است. سیاست کلی عربستان از ابتدای تأسیس یمن تلاش برای تسلط کامل بر این کشور، مخالفت با یمن یکپارچه و قدرتمند، برقراری توازن در جنگ‌های داخلی این کشور، حمایت از دویارگی یمن و برقراری حکومت همسو با خود است.

هژمونی در غرب آسیا و شمال آفریقا

سیاست خارجی عربستان سعودی که همواره به دو تاکتیک سیاست محتاطانه و بازیگردانی در پشت صحنه مشهور

بود، در سال‌های اخیر از این رویکرد فاصله گرفت و برای اینکه ابتکار عمل را در دو حوزه، یعنی مهار انقلاب‌های عربی و واژگون کردن حکومت شیعیان به دست گیرد، بازی آشکار و فعالانه‌ای را آغاز کرد. همچنین ریاض در چشم‌انداز ۲۰۳۰ موقعیتی راهبردی برای خود قائل است که از آن به‌عنوان شاهراه جهانی و نقطه اتصال سه قاره آسیا، اروپا و آفریقا یاد می‌کند. افزون بر این در این چشم‌انداز، عربستان به‌دلیل قرارگرفتن در شاهراه‌های آبی بین‌المللی، خود را شایسته عنوان «گاتون تجارت و دروازه ارتباط با جهان» می‌داند. اشاره متعدد به نقش منطقه‌ای خود و تضمین پیشتازی عربستان در منطقه و کسب جایگاه ۲۵ در شاخص عملکرد لجستیک، ناشی از برتری جویی‌های منطقه‌ای ریاض بر اساس سند چشم‌انداز ۲۰۳۰ است.

تعادل روابط با ایالات متحده

بررسی روابط دو جانبه ریاض و واشنگتن در ۱۰ سال اخیر نشان می‌دهد که عربستان سعودی تلاش زیادی برای استحکام پیوندهای دو طرفه اقتصادی و نظامی با امریکا دارد. طی ۸ سال در سال‌های ۲۰۰۸ تا ۲۰۱۶ صادرات عربستان سعودی به امریکا بیش از یک سوم کاهش داشته

است. در عوض، واردات عربستان از امریکا که بیشتر سلاح و ماشین‌های صنعتی بوده، بیش از دو برابر رشد داشته است. در دوره ترامپ، روابط عربستان و امریکا در بهترین شرایط ممکن قرار گرفت. در حالی که در دوره بایدن، روابط عربستان و امریکا شاهد تغییرات مختلفی با توجه به بحران یمن (خارج کردن انصارالله از لیست گروه تروریستی، بحران اوکراین و عرضه نفت، برنامه هسته‌ای ایران و...) بوده است.

حفظ سیادت فرهنگی، رسانه‌ای و سیاسی در جهان اسلام

حفظ موقعیت عربستان سعودی به‌عنوان «سید بلاد عرب» و «ام القریای جهان اسلام» از اهدافی است که ریاض در برنامه‌های خود در قبال دنیای عرب و جهان اسلام به‌دنبال تحقق آن می‌داند. عربستان این مسأله را به‌عنوان رکن اول چشم‌انداز ۲۰۳۰ خود در نظر گرفته است. به همین دلیل در بخشی از چشم‌انداز ۲۰۳۰ عربستان چنین آمده است: «اسلام و تعالیم آن سبک زندگی ما و مبنای همه قوانین، تصمیمات، اقدامات و اهداف ما را تشکیل می‌دهند، بنابراین اصول اسلام، نیروی محرک ما در ترسیم درونمای موردنظرمان خواهند بود.» در حال حاضر عربستان

عربستان می‌تواند برای آنها به‌عنوان یک مسیر رهایی از برخی مشکلات باشد. نارضایتی عربستان از عمران خان و سیاست داخلی و منطقه‌ای وی باعث شد که شهناز شریف به‌عنوان نخست‌وزیر جدید انتخاب شود. تبریک عربستان به شهناز شریف و سفروزی به ریاض شائبه دخالت عربستان در تحولات پاکستان را بیش از گذشته عیان تر کرد.

ترکیه که در پرونده‌های مختلف از لیبی تا سوریه و حتی پاکستان و در پرونده جمال خاشقچی تنش‌های زیادی با عربستان داشت، اکنون حرکت در جهت عقربه‌های ریاض را در وضعیت فعلی بهترین گزینه می‌داند. هر چند اردوغان نشان داده است که هیچ سیاست باثباتی در منطقه ندارد. اما با وجود این اردوغان به‌دنبال این است که در انتخابات سال آینده بار دیگر برکسی ریاست جمهوری بنشیند، به همین دلیل روابط خود را بار دیگر با رژیم صهیونیستی عادی کرد و سران سیاسی حماس را اخراج، دفتر اخوانی‌ها را در ترکیه بست و به دیدار بن زاید و بن سلمان رفت.

حال عربستان با توجه به رویکرد جدید خود، بازی جدیدی را در منطقه شروع کرده است. البته باید گفت بازی جدید عربستان در منطقه نیم نگاهی به انتخابات کنگره و انتخابات ریاست جمهوری امریکا هم دارد. قطعاً جمهوری امریکا هم دامنه عربستان در صورت آمدن جمهوری خواهان زمین بازی را تغییر خواهد داد. اما در حال حاضر به‌دنبال این است که در وهله اول خاور نزدیک خود را به یک سرانجامی برساند و در مرحله بعد، پروژه ۲۰۳۰ را عملیاتی کند. می‌توان گفت عربستان از یک سو به‌دنبال روی کار آمدن جمهوری خواهان در ایالات متحده است و از سوی دیگری می‌خواهد سیاست جدید مطلوب خود را در این برهه زمانی به پیش ببرد.

با وجود این، به عربستان نمی‌توان اعتماد کرد. ساختار سیاسی قبیله‌ای در عربستان به گونه‌ای است که نحوه تصمیم‌گیری برآمده از عقل جمعی نیست. به همین دلیل با وجود رویکرد جدید، اما به سمت برقراری روابط غیر رسمی با رژیم صهیونیستی پیش می‌رود و به توطئه چینی علیه محور مقاومت ادامه می‌دهد.

عربستان می‌تواند برای آنها به‌عنوان یک مسیر رهایی از برخی مشکلات باشد. نارضایتی عربستان از عمران خان و سیاست داخلی و منطقه‌ای وی باعث شد که شهناز شریف به‌عنوان نخست‌وزیر جدید انتخاب شود. تبریک عربستان به شهناز شریف و سفروزی به ریاض شائبه دخالت عربستان در تحولات پاکستان را بیش از گذشته عیان تر کرد.

ترکیه که در پرونده‌های مختلف از لیبی تا سوریه و حتی پاکستان و در پرونده جمال خاشقچی تنش‌های زیادی با عربستان داشت، اکنون حرکت در جهت عقربه‌های ریاض را در وضعیت فعلی بهترین گزینه می‌داند. هر چند اردوغان نشان داده است که هیچ سیاست باثباتی در منطقه ندارد. اما با وجود این اردوغان به‌دنبال این است که در انتخابات سال آینده بار دیگر برکسی ریاست جمهوری بنشیند، به همین دلیل روابط خود را بار دیگر با رژیم صهیونیستی عادی کرد و سران سیاسی حماس را اخراج، دفتر اخوانی‌ها را در ترکیه بست و به دیدار بن زاید و بن سلمان رفت.

سخن پایانی

عربستان سعودی بعد از شکست‌های مکرر از محور مقاومت در کشورهای گوناگون، به‌دنبال رهایی از باتلاق یمن با توجه به رویکرد نسبت به این کشور است. شکست‌های بی‌دری سعودی‌ها باعث شده است که آنها این مسأله را بی‌بازرسی به‌دنبال خود با حاصل جمع صفر یا بیشتر به ضرر آنها خواهد بود و در بازی گفت‌وگوهای بغداد به‌دنبال رسیدن به راهکاری مناسب است. اما در مورد یمن به کلی وضعیت متفاوت است. عربستان می‌داند در جنگ یمن قطعاً پیروز نخواهد شد و براین اساس می‌خواهد با حفظ وضع موجود، خود را از باتلاق یمن خارج سازد. هر چند در هر حالتی در یمن، قطعاً عربستان بازنده بزرگ جنگ یمن خواهد بود و این کشور با هر راهبردی و هر حیل‌های به ناچار باید قدرت دولت نجات ملی را ببیند.

در سبب دیگر با توجه به مشکلات اقتصادی دو کشور ترکیه و پاکستان،